USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **Y. N. L.,** zast. JUDr. Ilonou Tajchnerovou, advokátkou, se sídlem Moskevská 1604/35, Ústí nad Labem, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2018, č. j. OAM-86/ZA-ZA05-P05-PD1-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 13. 1. 2020, č. j. 42 Az 5/2018 – 40,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně JUDr. Iloně Tajchnerové, advokátce, se sídlem Moskevská 1604/35, Ústí nad Labem, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobkyně v řízení o kasační stížnosti ve výši celkem 8.228 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení žalobkyně nese stát.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím rozhodl tak, že žalobkyni se podle § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neprodlužuje doplňková ochrana.

[2] Krajský soud v Ústí nad Labem nadepsaným rozsudkem žalobu zamítl. Shledal nedůvodnou námitku žalobkyně stran nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci, přičemž dospěl k závěru, že podklady obstarané žalovaným pro rozhodnutí v řízení o prodloužení doplňkové ochrany jsou přiměřeně aktuální a skutkový stav je dostatečně zjištěný ve smyslu § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Žalovaný si obstaral dostatek podkladů pro rozhodnutí, přihlédl k tvrzením žalobkyně, jednotlivé podklady rozhodnutí náležitě vyhodnotil a v napadeném rozhodnutí podrobně rozvedl, z jakých důvodů prodloužení doplňkové ochrany žalobkyni nepřiznal, jakož i z jakých podkladů při své úvaze vycházel. Žalovaný nepochybil, pokud dovodil, že v případě žalobkyně pominuly podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 zákona o azylu. V období od udělení doplňkové ochrany došlo na Kubě k podstatným změnám v

možnostech vycestování a návratů kubánských občanů do vlasti, když ti již automaticky nečelí závažným problémům a není u nich dáno nebezpečí vážné újmy.

[3] K námitce žalobkyně, že se v zemi původu obává pronásledování z důvodu její homosexuální orientace, krajský soud připomněl, že žalobkyni nebyla v roce 2015 udělena doplňková ochrana z důvodu hrozby diskriminace pro její sexuální orientaci, nýbrž z důvodu tehdy platné kubánské migrační legislativy, která pro kubánské občany pobývající dlouhodobě v cizině, což byl případ žalobkyně, stanovovala celou řadu přísných sankcí a omezení práv po jejich návratu z ciziny zpět na Kubu. Žalovaný se nadto zabýval skutečností, zda v současné době osoby s odlišnou sexuální orientací mají na Kubě problémy, přičemž z jím obstaraných zpráv bezpečně vyplynulo, že situace v zemi původu žalobkyně se i v tomto směru zlepšila díky změně postoje kubánských státních orgánů a bezpečnostních složek a také běžného obyvatelstva.

[4] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) podala proti tomuto rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž namítala, že žalovaný nepředložil žádnou konkrétní informaci o zemi původu, přičemž tvrzení, že byly v zemi změněny zákonné postoje k odlišné sexuální orientaci, nemůže dokázat skutečný stav věci, protože sám zákon není schopen změn dosáhnout. Pro prokázání skutečného stavu věci je třeba zajistit svědectví osob, které se v zemi dlouhodobě zdržují a mají své osobní zkušenosti. Skutečnosti jako jsou osobní vztahy stěžovatelky, její dlouhodobá nepřítomnost na území Kuby, jakož i poskytnutá doplňková ochrana můžou vést k perzekuci a pronásledování stěžovatelky v zemi původu, ačkoli se zákonnými postupy nemá takové chování nic společného.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření označil námitky stěžovatelky za neopodstatněné a konstatoval, že došlo k takovým zásadním a trvalým změnám situace na Kubě ve vztahu k důvodům, pro které byla stěžovatelce udělena mezinárodní ochrana, že udělení doplňkové ochrany již v tomto směru není zapotřebí. Touto změnou je především novela migračního zákona Kubánské republiky, kterou byla rozšířena možnost kubánských občanů cestovat do zahraničí, přičemž nové znění migračního zákona je ze strany kubánských orgánů v drtivé většině případů respektováno. Ve většině případů se u občanů Kuby po návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí nemění zásadním způsobem jejich situace ve vztahu ke kubánským úřadům. S reintegrací takové osoby nemají problém a nemají zpravidla ani omezení v přístupu k sociálnímu a zdravotnímu systému či na trh práce. V období od udělení doplňkové ochrany stěžovatelce došlo tedy na Kubě k podstatným změnám v možnosti vycestování a návratů kubánských občanů do vlasti, a tito již automaticky nečelí závažným problémům a nebezpečí vážné újmy.

[6] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal podmínky pro řízení o kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Před zahájením meritorního přezkumu věci se však Nejvyšší správní soud musel zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[8] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[9] V posuzovaném případě Nejvyšší správní soud shledal, že žádná z těchto podmínek nebyla naplněna, a kasační stížnost je proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[10] Z provedené rekapitulace je zřejmé, že stěžovatelka především namítá nedostatečné zjištění skutkového stavu ze strany žalovaného, jakož i krajského soudu. Ve vztahu k námitce nedostatečně a nesprávně zjištěného skutkového stavu a nedostatečného dokazování, Nejvyšší správní soud odkazuje na své rozsudky ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, č. 181/2004 Sb. NSS, či ze dne 19. 8. 2005, sp. zn. 4 Azs 467/2004, č. 1095/2007 Sb. NSS. Žadatel o udělení mezinárodní ochrany je primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany, z obsahu jeho žádosti se v následujících fázích řízení o udělení mezinárodní ochrany vychází (srov. např. rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41). Rozhodnutí žalovaného je velmi detailně odůvodněno a zabývá se všemi stěžovatelkou tvrzenými skutečnostmi. Krajský soud se také podrobně zabýval všemi skutečnostmi, k nimž se vztahovaly žalobní námitky, přičemž vycházel ze skutkového stavu, který má oporu v obsahu správního spisu. Ostatně sama stěžovatelka své kasační námitky v tomto směru formulovala jen zcela obecně, přičemž pouze uvedla, že změna zákona nemůže dokázat skutečný stav věci.

[11] K námitce stěžovatelky, že žalovaný nepředložil konkrétní informaci stran situace v zemi původu stěžovatelky, Nejvyšší správní soud poznamenává, že již v rozsudku ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008 – 71, zdejší soud dospěl k závěru, že *„při používání informací o zemích původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné (srov. kritéria pro nakládání s informacemi o zemích původu v azylovém řízení, in: GYULAI, G.: Country Information in Asylum Procedures: Quality as a Legal Requirement in EU, Budapest, 2007)*“. Žalovaný při udělení doplňkové ochrany vycházel z informací o zemi původu z let 2013 – 2014 a na jejich základě dospěl k závěru, že nelze vyloučit, že by stěžovatelka mohla být v případě návratu do vlasti z důvodu své migrační historie vystavena hrozbě vážné újmy. Při rozhodování o prodloužení doplňkové ochrany shromáždil žalovaný nové aktuální informace o zemi

původu – Výroční zprávu Human Rights Watch 2017, Kuba, ze dne 12. 1. 2017; Výroční zprávu Amnesty International 2017, Kuba, ze dne 22. 2. 2017; zprávu MZV USA o dodržování lidských práv na Kubě v roce 2016 ze dne 3. 3. 2017; zákon Kubánské republiky o migraci v novelizovaném znění; konzulární informace Velvyslanectví Kubánské republiky v ČR, Konzulární služby pro kubánské občany ze dne 14. 11. 2016; Informace MZV ČR ze dne 23. 1. 2017 a ze dne 15. 3. 2017 a Informace OAMP k situaci sexuálních menšin na Kubě ze dne 17. 2. 2017.

[12] Žalovaný v posuzovaném případě dostál výše stanoveným požadavkům, když si obstaral dostatečné množství relevantních zpráv a aktuálních informací, na jejichž podkladě dospěl k řádně odůvodněnému závěru stran nedůvodnosti prodloužení doplňkové ochrany stěžovatelky. Tyto informace plně dostačují k prokázání skutkového stavu a není třeba je dále doplňovat o další důkazní prostředky, jak navrhuje stěžovatelka.

[13] Pro úplnost Nejvyšší správní soud konstatuje, že z Informace MV ČR ze dne 15. 3. 2017, č. j. 91328/2017-LPTP, která je založena ve správním spise, vyplývá, že ve většině případů se u občanů Kuby po návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí nemění zásadním způsobem jejich situace ve vztahu ke kubánským úřadům. S reintegrací takové osoby nemají zásadní problém a nemají zpravidla ani omezení v přístupu k sociálnímu a zdravotnímu systému či na trh práce. V drtivé většině případů kubánské úřady soustavně nesledují osoby, které se vracejí do vlasti po dlouhodobějším pobytu v zahraničí. V případě, že neporušili ustanovení migračního zákona, tak těmto osobám nejsou ukládány omezení či sankce a ve většině případů nemá jejich dlouhodobý pobyt v zahraničí negativní následky na jejich další život na Kubě. K nedodržování příslušných ustanovení migračního zákona či k jejich svévolnému výkladu dochází v případě některých opozičních aktivistů. Počet takových případů ovšem není příliš vysoký. Ze zprávy MZV USA ze dne 3. 3. 2017 pak ve vztahu k postavení osob s homosexuální orientací vyplývá, že zákon zakazuje diskriminaci na základě sexuální orientace v zaměstnání, bydlení, přiznávání státního občanství nebo přístupu ke vzdělání a zdravotní péči.

[14] Z výše uvedených informací vyplývá, že stěžovatelce, která nebyla v zemi původu jakkoli politicky aktivní, nehrozí při případném návratu do země původu negativní následky spojené s jejím pobytem na území České republiky.

[15] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Nejvyšší správní soud proto nepřistoupil k meritornímu přezkumu kasační stížnosti a ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. ji odmítl pro nepřijatelnost.

[16] Jelikož kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[17] Odměna zástupkyni stěžovatelky JUDr. Iloně Tajchnerové, advokátce, která byla stěžovatelce k její žádosti ustanovena usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2020, č. j. 4 Azs 83/2020 – 27, byla stanovena za dva úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení a písemné podání soudu ve věci samé (doplnění kasační stížnosti

ze dne 9. 6. 2020) podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“). Za výše uvedené úkony tak náleží zástupkyni stěžovatelky odměna ve výši 2 x 3.100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu a dále režijní paušál ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, celkem tedy 6.800 Kč. Zástupkyně stěžovatelky soudu sdělila, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto se její odměna zvyšuje o částku odpovídající této dani. Celkem tady náleží zástupkyni stěžovatelky odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 8.228 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. srpna 2020

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu